

A REGGEL

Vidéki előfizetési árak:
 Egész évre 20 K
 Félévre... .. 10 K
 Negyedévre 5 K

POLITIKAI NAPILAP
 Főszerkesztő:
 Dr. GENCSI SAMU
 Felelős szerkesztő:
 HOVÁNYI KORNÉL

Előfizetési árak helyben:
 Egész évre 16 K
 Félévre... .. 8 K
 Negyedévre 4 K

Az állam és a rudobányai vasérctelepek

Alländer Henrik Szentpáli beszédéről. - A megvétel akadályai. - Sugár Ignác dr. nyilatkozata.

(A Reggel tudósítójától.) A képviselőház tegnapi ülésén az állami vasércszükséglet biztosításáról szóló javaslatnál Szentpáli István Miskolcz város déli kerületének országgyűlési képviselője a rudobányai vasércbányatelepek visszavásárlása ügyében a diósgyőri vasgyárat érintő nagy fontosságú beszédet mondott, amelyet kivonatosan már mai számában közölt A Reggel. Most azonban már módunkban van az országgyűlési napló alapján ezt a beszédet egész terjedelmében közölni.

Elnök: Szólásra ki következik: **Mihályi Péter** jegyző: Szentpáli István!

Szentpáli István: T. képviselőház! Méltóztassék megengedni, hogy röviden bár, de a magam részéről is annál melegebben ajánlom a törvényjavaslatot elfogadásra.

A törvényjavaslat régen érzett hiányt pótol, amidőn a kincstári vasgyárak részére igyekszik vasércbányákat és telepeket lefoglalni. A t. előadó ur kiemelte, a törvényjavaslat indoklásában is benfoglalatik az a köztudomású tény hogy nálunk a vasércbányák körülbelül 40-50 esztendőre szolgáltatják azokat a vasércmennyiségeket, amelyek a vasgyárak részére szükségesek és máris előállott annak szüksége, hogy külföldön igyekezzenek vasbányákat lefoglalni. Például az Osztrák-Magyar Államvasút Társaság a magyarországi vasgyárai részére már Görögországban foglalt le vasércbányákat. A szakörök régóta figyelmeztették a kormányokat erre a körülményre, mert hiszen nálunk a leggazdagabb vasércbányák külföldiek kezében vannak, pld. a szepességi, azután a borsodi vasbányák osztrák és német vasgyárak érdekeit szolgálja. Ez természetesen csak úgy történhetik, hogy nagymérvű, jelentékeny tarifális kedvezményeket élveznek. A szakörök régóta kérték a kormányokat

arra, hogy ezeket a tarifális kedvezményeket szüntessék be, azonban kétségtelen, hogy az osztrák, mint a német kormány ebben az esetben retorzióval élt volna a és megnehezítette volna a kocsznak behozatalát, ami a vasgyárakat nagyon válságos helyzet elé állította volna. Nincs tehát erre más mód, mint a nagyobb vasgyáraknak külföldön foglani le nagyobb vasérctelepeket, a kincstárnak pedig Magyarországon. Nálunk alig helyrehozható hiba történt a hetvenes években, amikor a rudobányai vasércbányákat eladták Vitkovicznak. Ezek a legnagyobb és leggazdagabb vasércbányatelepek és így ezek a vasérctelepek most osztrák vasgyárakat szolgálnak.

Én azt hiszem, hogy ezt a mulasztást csak úgy lehetne pótolni, a kincstár részéről, ha az igen t. pénzügyminiszter ur igyekeznék rudobányai vasércbányatelepeket visszavásárolni. (Helyeslés.) Nem tudom, egyáltalában, lehetséges-e ma ez a visszavásárlás. Mindenesetre csak nagy áldozatok árán történhetnék ez; de azt hiszem, hogy különösen a diósgyőri vasgyár versenyképességét ez óriási mértékben fokozná. Igaz ugyan, hogy az utóbbi időben történtek lépések arra nézve, hogy nagymérvű vasércet vétsenek a diósgyőri vasgyár részére. Épen nem régen a rudobányai vasut kiépítésével lehetségessé vált, hogy a diósgyőri vasgyár évenként körülbelül 15,000 vagon vasércet szerezhesse. Ez is kétségtelenül nagy mértékben emelni fogja a diósgyőri vasgyár versenyképességét. A radikális megoldás azonban az volna, ha ezen vasércbányák visszavásároltatnának. (Helyeslés.) Ajánlom ezen javaslatomat a t. miniszter ur figyelmébe. Atörvényjavaslatot különben örömmel elfogadom. (Helyeslés.)

Szentpáli István beszéde előtt Münnich Kálmán a törvényjavaslat előadója is megemlékezett a borsodmegyei viszonyokról. — Az ily módon különösen aktuális-

sá vált ügyben kérdést intéztünk Alländer Henrikhez, a diósgyőri vasgyár igazgatójához, aki a hazai vasgyártás és speciálisan a diósgyőri viszonyokra vonatkozólag volt szives felvilágosítással szolgálni, másrészt miskolczi szempontokból megszólaltatjuk Sugár Ignác dr.-t a kamara titkárát.

Alländer Henrik

a diósgyőri vasgyár igazgatója
 a következő rendkívül érdekes nyilatkozatot tette ebben a nagyfontosságú ügyben A Reggel munkatársának:

— Amit Szentpáli István a képviselőház tegnapi ülésén mondott, az teljes mértékben fedi a tényeket. Elsőrendű állami feladat volna mennél több bányát összevásárolni, hogy a jövőre nézve biztosítsuk az ércszükségletet. A diósgyőri vasgyárnak jelenleg van ugyan megfelelő mennyiségű érckészlete, de a jövőre nézve nagyon hasznos volna az ércszükségletről gondoskodni, mert könnyen megtörténhetik, hogy ez kifogy és ebben az esetben kénytelenek volnának beszüntetni az üzemet.

— A rudobányai ércbánya mennyit termel és mennyit használnál fel ebből a termésből a diósgyőri vasgyár?

— A rudobányai ércbányának jelenlegi termelése évi négy millió métermázsá, amiből a diósgyőri vasgyár másfél millió métermázsát használ fel. — Ezzel és a saját bányáinkból eredő készlettel most még teljes mértékben fedezni tudjuk az ércszükségletet, de bizony jó volna a jövőről is gondoskodni, mert abban teljesen igaza van Szentpáli Istvánnak, hogy ez nagyban elősegítené a diósgyőri vasgyár versenyképességét.

— A termelés többi részét hová szállítja a rudobányai részvénytársaság?

— Két és fél millió métermázsát a rimamurányi részvénytársaság kap, amelynek több évre szóló szerződése van, — ezenkívül nagyobb részvényese a bányának.

— Mi a véleménye igazgató urnak a rudobányai vasérctelepek visszavásárlása ügyében?

— Bármennyire óhajtanám is, hogy ez a diósgyőri vasgyárra nézve fontos tranzakció létrejöjjön, sajnos pesszimista felfogásomat kell ebben a kérdésben tolmácsolnom, — mert a visszavásárlás a jelenlegi helyzetben a legnagyobb nehézségekbe ütközik. Hosszu tárgyalásokba és sok millióba kerülne ez a tranzakció, főleg a Rimamurányi miatt, amely részvényileg nincs ugyan tulajdonságos mértékben angazsálva, de súlyos beleszólási joga van, annál a szerződésnél fogva, — amelyet az érckészlet szállítására kötött. Nem hiszem, — hogy ilyen körülmények között a visszavásárlás sikerülne, mert a Rimamurányi bizonyára ragaszkodni fog jogaihoz. Pedig — ismétlem elsőrendű állami érdek, hogy a kormány mennél több bányát vásároljon. Jelenleg ugyanis a külföldre vándorló nyerstermény, mint feldolgozott anyag kerül vissza és nagy konkurenciát csinál a hazai vasgyáraknak.

Alländer igazgató nyilatkozatából kitűnik tehát, hogy a visszavásárlás bár fontos állami érdek volna, jelenleg súlyos akadályokba ütközik.

Sugár Ignác dr. kamara titkár

miskolczi szempontokból így világította meg a kérdést:

— Münnich Kálmán és különösen Szentpáli István felszólalása a szakkörökben bizonyára mély benyomást keltett. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara, amelynek területén a legnagyobb vasércbányák vannak és vastermelése országosan mérvadó, természetesen foglalkozik. Évek hosszú sora óta, úgy általános jelentéseiben, mint külön felterjesztéseiben terelte a kormány figyelmét a vasércnemzeti jelentőségű fontos kérdésére. A kamara már évek óta kifogásolta a hazai vasérc exportálásának megkönnyítését s

része van abban, hogy a korábban érvényben volt olcsó vasérckiviteli tarifák hatályon kívül helyeztetek. A vasérckérdés most már mind fokozottabb jelentőségű azért, mert a Ríma-murány-Salgótarjáni vasmű r. társaság Ózdon a legmodernebb magas olvasztókat létesítette és nyersvas termelését összes művei részére Ózdon koncentrált. Ezenkívül a kincstár Gömör megyében Tiszolcson egy újabb kohót épített. Figyelembe veendő, hogy ugyancsak Gömör megyében a Kóburg-hercegi vasműveket új nagy részvénytársaság vette át, amelyik szintén modern nagy üzemet létesített.

— Ami Miskolczt még közvetlenebbül érdekli, tudvalevő, hogy a diósgyőri vasgyár, — amely eddig nyers vasat nem termelt, most, követve a külföldi vasgyártás körül meghonosodott irányt, amely az úgynevezett vegyes üzemekben, azaz azon alapszik, hogy a nyers vastermeléstől kezdve, az összes feldolgozást ugyanegy telepen végzik, ami jelentékeny költségmegtakarítást és gyártási könnyebbséget okoz, — szintén magas olvasztókat épít és így maga is nyers vastermelésre rendezkedik be. Ez annál érdekesebb, mert ezzel a vasgyár visszatér létesítések meglévő állapotára, — amikor szintén volt itt olvasztója.

— Az akció tehát, amely most a vasérc biztosítására irányul Miskolcra nézve nagy helyi fontossággal bír, mert ha, — a mint remélhetjük, — a kormány ezt a kérdést a hazai vasipar érdekeinek megfelelőleg oldja meg és így Diósgyőr számára a vasércet biztosítja, Diósgyőr további fényes fejlődésének szilárd alapjai rakatnak le.

— A magas olvasztók felállításával függ össze a Miskolcz-diósgyőri vágány, a vasgyári átlomás és vasúthálózat most megkezdett nagyszabású újalakítása. Ha mindez megvalósul, ez a világhírű és mintaszerű telep, a mely Miskolcz város gazdasági és társadalmi fejlődésének oly hatalmas emeltyűje, ebbeli hatását Miskolcz emelkedésére még inkább éreztetni fogja.

— A vasérc kérdésének napirenden való tartása, a melyhez Szentpáli István hozzájárult és a melylyel a kereskedelmi és iparkamara a legnagyobb gondal és állandó szeretettel foglalkozik, ezek szerint nemcsak országos, hanem jól felfogott helyi érdek is.

Érdekesnek tartjuk még megemlíteni, hogy a diósgyőri vasérctelepet 25 évvel ezelőtt vásárolták meg az államtól gróf Andrássy Manó közvetítésével.

A nagy rejtély

vagy

mi a szinügyi bizottság teendője

(A Reggel tudósítójától.) A közönség bizonyára kíváncsi arra, mi a szinügyi bizottság hatásköre, általában hogy fest ez a bizottság? Nos, A Reggel eleget tesz az általános érdeklődésnek és íme leközi a legújabb szinbizottság ügyrendjét.

I. Fejezet.

A szinügyi bizottság hatásköre.

1. §. A szinügyi bizottság hatásköre kiterjed mindazon intézkedésekre, melyek a magyar nemzeti szinművészet helyi érdekeinek kielégítésére a közérdek szempontjából szükségesek és alkalmasak.

Feladata tehát, hogy minden rendelkezésre álló eszköz felhasználásával törekedjék a miskolczi nemzeti szinművészet színvonalát emelni; kötelessége egyrésztől hogy képviselje a város közönségének igényeit; másrésztől védelmet és támogatást nyújtson a szinüzemnek és társulat jogos érdekeit illetőleg.

2. §. A szinügyi bizottság hatásköréhez tartozik különösen:

a) megbírálja az igazgató által a szerepkör megjelölésével bemutatott névsor alapján a szinüzem és zenekart úgy a tagok száma, mint művészi értéke tekintetében s végérvényesen határoz annak el vagy el nem fogadása felett.

b) végérvényesen határoz a szinüzemnek a rendes idő előtt való megnyithatása, valamint a szinüzem évszakon túl tervezett előadásokra, az engedély megadása tekintetében;

c) egy bizottság által megvizsgálja és jóváhagyja a szinüzem igazgató által 5 nappal előzőleg beadott heti műsort; ha a bemutatott és elfogadott heti műsor megtartható nem volna, és a pótlás nem az előre kijelölt segédarabokból tervezetnének, erről a szinüzem igazgató az okok előterjesztése mellett a szinügyi bizottság elnökének jelentést tesz, a ki alapos ok fenforgása esetén a műsor megváltoztatására engedélyt adhat;

d) az igazgató előterjesztésére engedélyt ad vendégjátékokra, az az a társulathoz nem tartozó művészek közreműködésére; az esetleg felemelt helyárakra engedélyt ad;

e) felügyel a szinművészet szinüzem igazgatóval kötött szerződési művészeti feltételek pontos megtartására;

f) előterjesztést tesz a tanácshoz a szinüzem évszak alatt az igazgatóval szemben fentartott napok feletti, valamint a szinüzem évszakon kívüli a szinművészet feletti rendelkezés tekintetében;

g) az igazgató meghallgatásával javaslatot tesz a tanácsnak a páholyok, ülő- és álló helyek rendes napi és bérleti árainak és a ruhátárban szedhető díjak megállapítására nézve;

h) megállapítja a szinüzem igazgató által a város részére festendő díszletek tárgyait s ugy ezekre nézve, valamint a szinművészet felszerelés hiányainak pótlása, továbbá a szin-

séges javítások és átalakítások iránt javaslatot tesz a városi tanácsnak;

i) hangversenyeknek, műkedvelői előadásoknak, valamint ünnepeknek és estélyeknek a szinüzemben való tartása iránt benyújtott kérvényekre javaslatot tesz a városi tanácsnak;

k) elkészíti és jóváhagyás végett a tanácshoz beterjeszti a szinüzem rendszabályait;

l) kidolgozza a szinüzem kiadására vonatkozó pályázati feltételeket és azokat legkésőbb a szerződés lejárta előtt egy évvel a városi tanácshoz beterjeszti;

m) a szinügyi bizottság hozzájárulása esetről-esetre kikérendő ahhoz, hogy az igazgató a társulat tagjainak 8 nappal hosszabb időre terjedhető szabadságidőt engedélyezhessen;

n) a tanács felhívására a szinüzem érdekelt ügyekben véleményét ad;

o) amennyiben a szinüzem igazgató működése a közönség jogosult művészeti igényeinek meg nem felel, vagy a művezetésben, kezelésben a szinüzem igazgató hatásköréhez tartozó ügyek intézésében — vagy ha a jelen ügyrendből a szinüzem rendtartásból és a várossal fenálló szerződésből folyó kötelezettségek tekintetében a szinüzem igazgató részéről mulasztások — vagy visszaélések történnek, azok mellőzésére és megszüntetésére a szinügyi bizottság a szinüzem igazgatót felhívja, célra vezető felhívás után a szinügyi bizottság jogosítva van a szinüzem igazgatót a szerződésben megállapított pénzbírsággal büntetni, illetve, ahol ez a tanács hatásköréhez tartozik, ide a büntetés alkalmazása iránt javaslatot tesz.

p) a magyar nemzeti szinművészet fejlődését és ezzel együtt az igazgató és társulat anyagi boldogulását, megélhetését saját hatáskörében elősegíti.

II. Fejezet.

A szinügyi bizottság eljárásának szabályai:

3. §. A szinügyi bizottságot ülésekre az elnök hívja meg. Ezenkívül egybehívandó a bizottság akkor is, ha azt legalább négy választott bizottsági tag írásban kéri.

A polgármester a szervezeti szabályrendelet 58. §. értelmében a szinbizottságot a szükséghez képest bármikor összehívhatja.

Az elnök vezeti a tanácskozást és megállapítja, a tanácskozások sorrendjét. Ugyancsak az elnököt illeti a jog, a rend és tanácskozás kellő komolysága felett örködni s ennek érdekében egyeseket rendreutasítani s ha ez is eredménytelen lenne, azoktól a szót is megvonni.

Az elnököt akadályoztatása esetén a szinügyi bizottság által keletéből választott elnökhelyettes helyettesíti.

4. §. Az ülésekről a bizottság jegyzője jegyzőkönyvet vesz fel, melyet az elnök és jegyző ír alá. A jegyzőkönyvbe a tárgy és az elfogadott indítványok, valamint a hozott határozatok veendő fel. — Az elnök egyéb elhangzott nyilatkozatok jegyzőkönyvbe vételét a felszólaló kívánságára elrendelheti, továbbá a tagok elmondott véleményüket írásba foglalva a jegyzőkönyvhez mellékelhetik.

A felvett jegyzőkönyvek, valamint minden, a szinügyi bizottsághoz vagy ennek elnökéhez intézett beadványok külön, a jegyző ellenőrzése alatt álló iktatókönyvbe veendő, s évenkénti sorzámmal, az érkezés napjának megjelölésével, „sz. b.“ (szinügyi bizottság) jelzéssel a városi irattárban kezelendők.

5. §. A szinügyi bizottság rendes üléseinek határidejét maga állapítja meg, köteles azonban a játékos idő alatt havonként legalább e gyszer ülést tartani.

A bizottságok ülései nyilvánosak; jogában áll azonban az elnöknek a tanácskozás menetét zavaró hallgatóságot az ülésteremből távozásra felszólítani, szükség esetén eltávolítani. Egyes esetekben, különösen személyi tekintetben, ha ezt a jelenlévő bizottsági tagok többsége vagy az elnök kívánja, a bizottság zárt ülést tart.

Az ülések napirendjét az elnök állapítja meg; jogában áll azonban az üléseken a bizottság minden tagjának a szinüzem igazgató és társulata működésére, az előadások rendezésére, színvonalára stb. észrevételeket tenni és ezek napirendre tüzését és tárgyalás alá vételét kérni.

Netalán szükséges felvilágosítások céljából a szinüzem igazgató vagy a társulat egyes tagjai is az ülésekre bármikor meghívhatók. A szinüzem igazgató a felhangzott észrevételekre nyilatkozhat, felhívás esetén pedig nyilatkozni köteles. — Viszont a bizottság fontosabb művészeti kérdésekben a szinüzem igazgatót meghallgatni tartozik.

Sürgős ügyekben a szinüzem igazgató előterjesztésére a szinügyi bizottság véleményét adni köteles.

Ha a napirendre került ügy előzetes tájékoztató szerzést vagy iratok betekintését igényli, az elnök a tárgyalást a legközelebbi ülésre utalhatja.

Az ügy előadása s a határozat kihirdetése nyilvános, a tanácskozás pedig zárt üléseben történik.

Személyi ügyek előadása mindenkor zárt üléseken történik s a bizottság tagjai tartoznak arra ügyelni, hogy a művészi önértéket sértő vélemények nyilvánosságra ne kerüljenek.

Határozat hozatalhoz az elnökön kívül legalább hat tag jelenléte szükséges. A bizottság határozatait szótöbbséggel hozza; — szavazat egyenlőség esetében az elnök szavazata dönt.

A szavazás minden kérdés felett nyíltan történik; a jelenlévők többségének kívánságára azonban a titkos szavazás elrendelendő. A határozat minden esetben kihirdetendő.

A határozatokat, melyek a szinüzem igazgatót érintik, a jelenlévő szinüzem igazgatóval előzővel nyomban közölni kell; a fontosabb határozatokat, valamint ha a szóbeli közlés akadályokba ütközik, írásban is ki kell adni. A szinüzem igazgató minden reá vonatkozó határozatnak írásban való kiadását kérheti.

6. §. A szinügyi bizottság a műsor (repertoire) megállapítását ellenőrzi és ezen jogából kifolyólag olyan darabot, amelynek előadása erkölcsi szempontból kifogás alá esnek, le is tilthat.

A szinügyi bizottság ellenőrzi a szinüzem művészetit vezetőjét, fel-

ügyel a színházi igazgatásra és örökösök a jelen ügyrendben előírt feltételek pontos megtartása fölött és ha ezek tekintetében bármily mulasztást, hanyagságot tapasztalna, vagy a színészetnek színvonalon alul való maradását tapasztalná, saját hatáskörében haladéktalanul intézkedni tartozik.

Ezen ellenőrzés szempontjából a színházi bizottság lehetőleg minden egyes előadást figyelemmel kíséri, és ezen célból saját kebeléből a színi idény tartama alatt felváltva az elnök mellé még néhány tagot küld ki, akik az előadásokon megjelennek, és az általuk észleltekről a bizottságnak jelentést tesznek.

A kiküldött tagok a színház összes helyiségeiben (kivéve a művészek és karszemélyzet öltözőit használat közben) bármely időben, tehát a próbák és előadások alatt is megjelenhetnek.

Ankét

a pályaudvarok ügyében

(A Reggel tudósítójától.) A Reggel egyik legutóbbi számában részletesen beszámolt Szücs Sándor városi főmérnöknek a pályaudvarok rendezéséről írott tanulmányáról.

A most aktuálissá vált ügyben dr. Nagy Ferenc polgármester február hó 9 ére érkezőt hivatott össze, melyen a máv. üzletvezetőség és a pályaudvari főnökségek főbb tisztviselői, a kamara kiküldöttei és más szakértők fognak részt venni. A kérdéssel különben foglalkozni fog a Kamara teljes ülése is.

Az új elemi iskola

Hidvégi Benő nyilatkozata

(A Reggel tudósítójától.) A harmadik miskolczi állami elemi iskolának a tervezete elkészült. A terv szerint az iskolát a Soltész Nagy Kálmán-utcán állítanák fel.

A Reggel munkatársa felkereste Hidvégi Benő kir. tanfelügyelőt és kérdést intézett hozzá az ügyben.

— Bizonyosat egyelőre — mondotta a tanfelügyelő — még nem tudok. A terv szerint az iskola a Soltész Nagy Kálmán-utca Szinva-parti végében lenne. Én azonban egy másik helyet ajánlottam, közel a Népkerthez. Az iskolának tizenkét osztálya lesz, ezek közül hat fiú és hat leányosztály. Az egész úgy különben most még a legkezdetlegesebb stádiumában van.

— Évfordulója alkalmából szívesen üdvözölték?

— Csak akartak, de sikerült idejében lefujnom őket. Nem szeretem az ünneplősködést. Ellenben évfordulom alkalmából, február harmadikára szünnapot engedélyeztem az összes borsodvármegyei községi és állami tanintézeteknek. Ez az egész. Ünneplésről és hasonlóról hallani sem akarok.

Munk és Erdős az ügyészség fogházában

Ötvenezer koronás sikkasztás. - Klein József tragédiája.

(A Reggel tudósítójától.) Megszerte nagy szenzációt keltett alig pár nappal ezelőtt Klein József tekintélyes miskolczi vasnagykereskedőnek öngyilkossága. A megdöbbentő családi tragédia okát az első pillanatokban sejtették: a korrekt, jóindulatu és hiszékeny kereskedőt két alkalmazottja jelentékeny összegek erejéig megkárosította. — Munk Ignác üzletvezető vakmerő manipulációi kergették a halálba a szerencsétlen embert. Mig Klein József szorgalmasan dolgozott, hatalmas üzleti könyvei felé hajolva valósággal robotolt, addig Munk Ignác a kártyaszobák zöld asztala mellett kergette a szerencsét, üzte és hajszolta a vak Véletlent — más pénzéből. Az üzletvezető nagy tételekben játszott, rettegett alakja volt a játékszobáknak és nem riadt vissza sohasem. Éveken át csalta Klein Józsefet, aki nem értett a vasszakmáhozi és formálisan rá volt utalva az üzletvezetőre. Klein Józsefet többször figyelmeztették arra, hogy Munk nagyban játszik és hogy olyan életmódot folytat, melyet az ő jövedelméből nem lehet fedezni. Munk már egy ízben hat hónapi börtön büntetést szenvedett a sikkasztásért, sőtét mult állt a háta mögött, amiről főnökének tudomása volt. Klein József dacára ennek feltétlenül megbízott üzletvezetőjében és még gondolni sem mert volna arra, hogy meglopja. A lelkiismeretlen ember nem volt háládatos: megmentőjét a halálba kergette. Revolvert erőszakolt annak a férfiúnak a kezébe, aki kiemelte a sárból, — aki pozícióhoz juttatta, akinek liberális és humánus gondolkodása folytán ismét visszakerült a társadalomba, a rendesek és az ugynevezett becsületesek közé.

Klein József aznap jött rá a vakmerő csalásra és sikkasztásra, amikor golyót röpített az agyába. A felfedezés olyan hatással volt reá, amelyet nem tudott túlélni. Megrontóját nem jelentette fel, nem tett ellene semmit sem, hanem inkább önmagát ítélte el. A tolvajt futni hagyta, ő maga pedig kitért az utjából, elment — örökre.

Megfigyelés alatt.

A tragédia után, a család megbízásából dr. Lichtenstein Izidor ügyvéd intézkedett Munk Ignácra vonatkozóan. Leltározni keztek, a könyveket átrevizálták, az ügyfelekkel pedig érintkezésbe léptek.

Munk Ignácot a rendőrség szigorú megfigyelés alatt tartotta. Nem volt szabad a városból elmozdulnia. A család — nagyon helyesen — nem ismert könyörületet a gonosz ember iránt. Napról-napra újabb sikkasztásoknak jöttek a nyomára, mind szűkebbre szorult a hurok az üzletvezető nyaka körül. A sötét kép egyre jobban tisztult, rémes manipulációk tárultak fel. Munk Ignácra kétségtelenül rábizonyultak a vádak. A rettegett játékos megtört. Nem mozdult lakásából, az emberek előtt nem mert mutatkozni, otthon, szerencsétlen, szánalomra és szimpátiára méltó családja körében töltötte a napokat. Munk érezte, hogy közelg a vég. A vehemens kártyaharcokban tulfinomodott idegei folytonosan azt mondták, hogy meg kell történnie az összeomlásnak. — Mint egy béklyóba vert nagyszerű hős, mint valami impozáns erejű lovag, akit fogva tartanak, úgy vergődött a pénz csodás csörgésétől mámorosra részegült ember a négy fal között. Az utóbbi időben már nem is beszélt. Magába zárkózva várta letartóztatását, a mi tegnap bekövetkezett.

A rendőrségen.

A rendőrség bünygyi oszályán, Horváth Károly tb. főkapitány előtt tette meg a feljelentést özvegy Klein Józsefné Munk Ignác üzletvezető és Erdős Zsigmond ellen. A panaszt Petrovay Ákos ügyeletes fogalmazó vette fel és azonnal tudatta azt a főkapitánnyal, aki megjelent hivatalában és személyesen vezette a további nyomozást és a bűnösök kihallgatását.

Klein Józsefné előadta, hogy Munk Ignác férje vaskereskedésében tízennégy év óta — mióta az üzlet megalakult — van a házban mint üzletvezető. Mint ilyen a megkötött üzletek után 25 százalékos részesedést kapott. Munk az üzletet mint szakember minden tekintetben vezette, árakat rendelt és eladott, de semmiféle pénz felvételére nem volt jogosítva, csupán kivételes esetekben, ha férjétől erre külön meghatalmazást kapott.

Erdős (Ellenbogen) Zsigmond szintén az üzlet alapítása óta tartozott az alkalmazottak közé, — még pedig mint első segéd és másodkönyvelő. Neki sem volt joga semmiféle pénz felvételére.

Az özvegy elmondta, hogy még férje életében megállapítást nyert, hogy Munk Ignác 9229 korona 3 fillérvnyi összeget jogtalanul felvett, ezt főnökének át nem adta, hanem a saját céljaira használta fel, vagyis elsikkasztotta. — Ezt maga Munk Ignác is beismerte Lichtenstein Izidor dr. ügyvéd előtt. Klein József előtt is beismerte ezt néhány nappal öngyilkossága előtt. Az öngyilkosság után Auer Lajos vasuti főfelügyelő és dr. Lichtenstein Izidor ügyvéd előtt önként bevallotta a sikkasztást, sőt bemutatta a sikkasztott összegekről összeállított jegyzéket is.

tást, sőt bemutatta a sikkasztott összegekről összeállított jegyzéket is.

Hogyan leplezték le Erdöst?

Munk Ignác büntársát, Erdős Zsigmondot nagyon érdekes körülmények között leplezték le. A család tagjai ugyanis nem is sejtették, hogy Erdős együtt manipulált az üzletvezetővel. A véletlen szolgáltatta ki ezt az embert.

Egy forróencsi vásárló, özvegy Krausz Izraelné valami differenciát fedezett fel a kifizetett számlák között. Bejött Miskolcra és egyenesen Klein József vaskereskedését kereste fel. Krauszné magával hozta a kifizetett számlákat, melyekre Erdős Klein József nevét hamisította és amelyeknek összegeit Erdős együtt vette fel Munk Ignáccal. A pénzt nem adták át Klein Józsefnek, — hanem egyszerűen zsebre vették. Mikor a zavaros számlákat Krauszné az irodában felmutatta, a bűnös alkalmazottak zavarba jöttek.

Erdős leplezni akarta a sikkasztást,

azonnal a könyvekhez futott és a számlákat rögtön beakarta vezetni. A dátumokat be is vezette, de tévesen, mivel azok nem egyeztek a számlákon feltüntetett dátumokkal.

Ekkor tudták meg, hogy Erdős is bűnös. Tíz darab számlát, melyeknek összes értéke 1600 korona, Erdős nem könyvelte el, hanem a pénzt Munkkal közösen elsikkasztotta. Papp József szencsi kereskedőtől 1800 koronát vettek fel közösen. Ezt Erdős be is vallotta. Ennél a tételnél Erdős panaszkodott, hogy Munk megcsalta őt, nem részarányosan kapott a pénzből, hanem sokkal kevesebbet.

Mennyi a kár?

A Reggel munkatársa felkereste dr. Lichtenstein Izidor ügyvédet, a Klein-család jogi képviselőjét és kérdést intézett hozzá, hogy mennyi lehet a kár, hogy milyen összeget sikkasztottak el a bűnösök.

— Ma még határozottan nem lehet megállapítani az elsikkasztott összeget — mondotta az ügyvéd. A könyveket most vizsgáljuk. A hitelezők részéről is jelen van egy megbízott a vizsgálatnál. Az el nem könyvelt és hamisított számlákkal a két alkalmazott éveken át manipulált. A revizálás néhány napon belül véget ér és akkor megtudja az összeget. Ötvenezer koronán jóval felül van összeg, melyet Munk és Erdős elsikkasztottak.

Beismerő vallomás.

Munk Ignác, a vakmerő játékos, aki félfelmetes összegeket tett egy-egy lapra, a rendőrségen — ami érthető is — regyon megtört. Amilyen nyugalommal és főuri grandezzával tudott százzakat és ezreket nyerni és elveszteni, olyan idegesen és meghunyászkodó félelemmel dadogta el vallomását. Munk mindent beismert. Vállalta, hogy csalt, sikasztott és lopott, vállalta, hogy számlákra odahamisította a Klein József nevét, a pénzt felvette és nem vezette be, hanem elkártyázta. Gyorsan akart tulesni a dolgokon. Nem sokat részletezett, hanem summásan akarta elintézni az ügyet. Csupán az ellen tiltakozott, hogy ötvenezer koronánál többet sikasztott volna el. Ezt nem akarta akceptálni.

— Bevallom — mondotta sikasztottunk. — Éveken át üztük Erdőssel együtt a manipulációkat. A tétekre nem emlékszem, azokat nem jegyeztem fel. Igaz: nagy összegekről van szó, nagy pénzekről, de hogy az ötvenezer koronát meghaladná, nem hiszem, sőt kizártnak tartom. Nézetem szerint maximum huszonötezer korona lehet az elsikkasztott összeg.

A büntárs tagad.

— Főkapitány ur kérem, kezdte Erdős a vallomását, nem érzem magam bűnösnek. Munk Ignáccal nem játszottam össze, a számlákat nem hamisítottam meg.

— A Krausz Iréné féle számlákat nem ön hamisította? — kérdezte Horváth Károly tb. rendőrfőkapitány.

— Nem. Munk Ignác írta Klein József nevét alá, a pénzt ő vette fel és neki semmi tudomása nem volt a dologról.

A későbbi vallomások folyamán Erdős többször ellentmondásokba keveredett. Tagadta, hogy in flagranti érték és hogy a Krausz-féle számlákat be akarta vezetni a könyvbe. A Papp József ügyet is tagadta. Csupán annyit volt hajlandó beismerni, hogy egy izben átvett Munktól ötszáz koronát, de ő nem tudta, hogy az elsikkasztott összeg.

Sírnak a bűnösök.

Kihallgatás után Horváth Károly tudatta Munk Ignáccal és Erdős Zsigmonddal, hogy előzetes letartóztatásba helyezi őket. — A két, szomorú, szerencsétlen embernek a szívére szaladt ez a határozat. Munk Ignác családjára gondolt, kedves, ártatlan, intelligens gyermekere és felzokogott:

— Mi lesz a családommal?!

Valami különös hangulat szökött be a hivatalba. Egy hatalmas, izmos ember roppant össze. Egy világ dült össze ebben a pillanatban. A férfi sírása mindig

megindító. Munk Ignác félig ájultan esett vissza a székre, arcát kezébe temetve és zokogott és folyton a családját emlegette.

— Megnyugszik a letartóztatásba? — kérdezte a főkapitány Munktól.

— Igen.

— És ön. Erdős?

— Én nem. Feltejesztéssel élek a letartóztatási végzés ellen.

vizsgálat befejezése után a két embert átkísérték az ügyészség fogházába.

Munk védője: Dr. Kovács József.

A délutáni órákban megjelent Munk Ignácné dr. Kovács József ügyvédnél és kérte, hogy vállalja el férje védelmét. Dr. Kovács József ügyvéd vállalta a védelmet. A Reggel tudósítója beszélgetést folytatott a védővel, aki kijelentette, hogy a feljelentésben foglalt vádakát bizonyítani kell, mivel az jelenlegi sádjában egyoldalú. Az állítólagos kár, ha van is ilyen, sokkal kisebb, mint azt a vád beállította. A védő holnap meglátogatja Munk Ignácot a fogházban, hogy a védelem anyagáról tárgyaljon.

Leánykereskedelmi Miskolczon

A kamarai ülés szenzációja

(A Reggel tudósítójától.) A Kereskedelmi és Iparkamara legközelebbi teljes ülésén a már közölt tárgyakon kívül, rendkívül érdekes, leányos családapákat különösen érdeklő fontos ügyet fog tárgyalni. Főleműlt ugyanis az az eszme, hogy a miskolczi református leányiskoláva kapcsolatban felső leánykereskedelmi iskolát létesítsenek.

A tervről egyelőre csak annyi szivárgot ki, hogy az iskola a város fenntartásával létesülne oly módon, hogy a leánykereskedelmi leány gimnáziummal lenne kapcsolatos.

URÁNIA

Nagy Mozdósínház (Szechenyi-utca) 100.

Műsor f. hó 31-én, febr. hó 1-én és 2-án

A kilenc uj

Ezenkívül fényes kíséző műsor.

Az előadások kezdete hétköznapokon délután 6 órakor és este 9 órakor. — Vasár- és ünnepeken délután fél 3, fél 5, fél 7, és este fél 9 órakor.

Leleplezett bűntanya

Elfogták az Ávas betörőit

(A Reggel tudósítójától) Pénteken a korai reggeli órákban egy nagystilű betörő-bandáról rántotta le a leplet a miskolczi rendőrség. A banda már hosszú idő óta állandóan fosztogatta a lakásokat s az utóbbi hetekben különösen az Ávas kultiválták. Legutóbb három nagy betöréses lopást követtek el az Ávason s a rendőrség minden igyekezte hiábavalónak bizonyult, nem sikerült nyomra jutni. Végre ma, — pénteken reggel két ügyes detektív Jónás András és Kovács rajta ütöttek és elfogták a banda tagjait. Mindannyian rovott multu betörők, akik számtalanszor szították már mellükre a börtön dohos levegőjét.

A titokzatos betörés.

Egy hideg, kemény decemberi éjszakán az avasi villákban ismeretlen tettesek három betörést követtek el. Az egyiket Pfliegler Imre, a másikat Nagy Miklós kereskedő, a harmadikat pedig Pap István villájában. A betöréseket csak másnap reggel vették észre. Azonnal jelentést tettek a rendőrságen. Az ellopott dolgok értéke összesen körülbelül öt-hatezer koronát tett ki.

A rendőrség megindította a nyomozást s az ügyet Jónás és Kovács detektíveknek osztották ki. Telt-múlt az idő, de a detektívek nem tudtak semmi pozitív nyomra akadni. Sehoh a legkisebb nyomra vezető corpus delicti-re sem tudták találni s már-már teljesen lemondottak arról, hogy a betörőket elfogják. Akkor ismét jöttek hírek újabb lopásokról, így a Bernáth-féle lakatosműhelyből, ahonnan ismeretlen tettesek éjszaka harminc-negyven darab alkulesot elloptak.

Ismét újult erővel indult meg a nyomozás, de az eredmény megint csak ugyanaz lett: a detektívek csüggedten tértek haza ideg bontó munkájukból. Sehoh a legkisebb nyom, sehoh semmi utra-vezető.

Házkutatás.

A rendőrség állandóan megszóktta figyelni a rovott multu és lopás vagy betörés miatt már egy izben elítélt embereket. Ezeknél rendszerint havonta házkutatást tartanak s ha valami idegen, vagy ismerős tárgyra akadnak, megindítják ellenük a vizsgálót.

Jónás és Kovács detektívek mikor látták, hogy sehogysem tudnak célt érni, ehhez az utolsó mentősvárhoz fordultak. Napok

óta járták be a város különböző utcáin lakó rovott multu egyéneket, kocsikon szaladgáltak a város egyik végéből a másikba. De így sem tudtak eredményt elérni. Egyiknél sem találtak semmi olyan gyanus tárgyat, amiből az avasi betörések elkövetőire gyaníthatnak volna.

Végre pénteken reggel sikerült nyomra akadni.

A két detektív már korán reggel ismét kocsiba ült és hozzáfogott a házkutatásokhoz. Utjuk legelőször is Spiegel Zoltánhoz vezetett, akinek a Petőfi-utca 15. szám alatt lévő lakására mentek. Spiegelnél lakott Schranek Brunó Jenő albérletben s mindkettőjüknek ismeretlen volt a foglalkozása. Spiegel Zoltán betörésért egy izben volt már büntetve, — míg Schranek Brunó Jenő számtalanszor ült lopás és betörés vétsége miatt.

A detektívek mikor beléptek a lakásba, mindkét tolvaj odahaza volt s pompás, illatos szivarokat szívtak, ami azonnal gyanussá tette ártatlanságukat. A házkutatás aztán meglepő dolgokat hozott felszínre, a nyomozásnak ezzel teljesen új irányt adva.

Kiderült, hogy az avasi betörést Spiegel Zoltán és Schramek Jenő Brnó követtek el. A lakásban szekrénybe, ágyba, pokrócokba s más helyekre eldugdosva csupa gyanus tárgyra bukkantak. Ruhá-neműeket, forgó pisztolyokat, — gran.mofont, finom szivarokat és más különböző tárgyakat találtak szanaszét. A tolvajok tagadták, hogy lopták volna a holmikat, — össze-vissza hazudtak mindenté-let, egyik rácafolt a másikra, csak azt nem tudták megmondani, — hogy homon szerezték a lakáson talált tárgyakat. A detektívek nem haboztak sokat, lecsukták a lakást és Spiegel, meg Schramekot bekísérték a városházára.

A nyomozás.

Jónás és Kovács detektívek rendőri segédlettel, teljes apparátussal azonnal megindították a további nyomozást.

Hosszas kutatás után mindenké-lett sikerült megállapítani, hogy a betöréseket nemcsak Spiegel Zoltán és Schramek Brunó Jenő követtek el, hanem munkájukban egy harmadik is segédkezett. — Csakhamar sikerült is azt a harmadikat Kiss Miklós, ugyancsak notórius tolvaj személyében elfogni. Így most már együtt voltak a nyomozás szálai és a kutatás is könnyebben ment. Kiderült, hogy a lopott holmik javarészét már

eladták. Az ágyneműeket Reiner nevű buzatéri tollkereskedő vásárolta meg, a ruhák legnagyobb részét pedig ócskásoknak adták el darabonként.

Vallanak a betörők.

Spiegel Zoltán és Schramek Jenő Brunó a délutáni órákban elismerték, hogy ők követték el Kiss Miklóssal együtt a betöréseket. Pfliegler Imre, Nagy Miklós és Papp István avasi villáit fosztották ki. A ruhákat ócskásoknak adták el, az ágyneműeket pedig Reiner buzatéri tollkereskedő vásárolta meg tőlük.

A betörőket holnap reggel át-kísérik az ügyészség fogházába.

A megszabolázott éjjeli zene Életbe lép a „licenz“

(A Reggel tudósítójától.) Mindenekelőtt a zene mellett vigadókat, kávékat és az éjszaka barna képű fiait érdekli ez a tudósítás. Arról van ugyanis szó, hogy a város vezetősége egy új szabályrendeletet készített, amelyben határozottan precizirozza, hogy a nyilvános helyeken meddig szabad a zenének szólni. A Reggel értesülése szerint az új szabályrendelet életbeléptetése után csak két óráig szabad muzsikálni. — Aki mulatni akar, aki énekelni szereti a sárga lábu istenit az anyádnak című szépnek nem mondható, de legalább értelmetlen című magyar népdalt, az csak éjfél után két óráig teheti ezt. — Viszont a két órán túli mulatozás külön pénzbe kerül. Mikor az óra jomha mutatója eljutott a római kettősre, akkor haccacárét kurjantani és sohse halunk meg című felkiáltást tussal kísérelni csak előzetes rendőri engedéllyel lehet. Tehát: jó lesz sietni! Kettőtől olcsóbb a zene, kettőtől olcsóbb árban kapható a Váci uccán, Váci uccán című dal. Éjfél után egy órákor például zavartalanul huzathatja a kinek gusztusa, hogy rózsabokorban jöjtem a világra. Két órákor már nem lehet rózsabokorban jönni a világra csak úgy egyszerűen. Eddig mindenki jöhetett rózsabokorban erre a cudar, komisz világra, eddig ez gyerekjáték volt, egy könnyű ügy, egy bagatel valami. Nem így a jövőben! Csak a gáláns emberek tétethetnek két óra után tálcát a cimbalomra és boros üveget a nagybögre, aki gazdaságosan mulat, két óra után ilyenmit csak külön díj mellett engedhet meg magának.

Van ennek az ügynek komoly oldala is. Magyarországon a városok — éjjeli muzsika szempontjából — kétféleképpen vannak osztályozva. Némely városban például

déli egy-két óra után semmiféle körülmények között nem szabad kávéházakban vagy más nyilvános helyeken muzsikálni. Tilos! — háromszor is tilos. Ez az egyik. Ez az egyik, a másik, a másikat szép csöndesen kiviszik a szabályrendeletbe. Így: két óra után csak előzetes díjak lefizetése mellett engedik meg, hogy a hangszerek szerszámaikat használhassák. Mi az utóbbi osztályhoz tartozunk. A kávé vagy vendéglős köteles, sőt kutyaköteles tudatni a hatósággal, hogy helyiségében ma kettő óra után fog játszani a zene, tudomásul vétetik és irattárba tétetik. Akár tetszik ez a kávé-soknak, akár nem tetszik, az illetékes hatóság ezt így látta jónak és helyesnek, tehát így léssen és punktum!

A Reggel tudósítója kérdést intézett dr. Rimóczy József rendőrfőkapitányhoz és helyetteséhez, Balogh Zoltánhoz, hogy mikor fog életbe lépni az új szabályrendelet és hogyan tartják kivilhetőnek.

Dr. Rimóczy József a következő felvilágosítást adta:

— Az új szabályrendelet értelmében ezenül csak két óráig szabad muzsikálni kávéházakban és más nyilvános mulató helyeken. Két óra után zenédíjat kell fizetni. Előre kell bejelenteni, hogy ma vagy holnap éjszaka két órán túl is zene lesz. Ezt a kérelmet minden esetben megadjuk. Lehet egy hétre előre is kérni az engedélyt, de leír az utolsó percben is. — A kávé éjszaka két órákor kérhet engedélyt az ügyeletes rendőrtisztviselőtől. Lesznek direkt oly megszámozott engedély-lapok, a melyekre csak ki kell tölteni, a díjat lefizetni és rendben. Az új szabályrendelet a közel jövőben életbe lép.

Balogh Zoltán főkapitány-helyettes hasonló értelemben nyilatkozott.

Igy lesz ezután Miskolczon. — Két óra után csak külön díj ellenében lehet rózsabokorban jönni a világra.

Oh, azok a színügyerek!

*!

Tanulságos mesejáték felnőttek részére. Erősebb, mint Dalborg báró fogadása. Kizárólagossági joggal.

*

A színügyi bizottság tagjai egy ülésen kisütötték, hogy csak akkor menne jól a színház, ha a szereposztást, tessék jól megérteni: a szereposztást, a színügyi bizottság tagjai, élükön az elnökkel végeznék. Nna: nem egy pompás ötlet ez, melyet meg kell fogni ebben a sivár, ötletellen világban? Nem egy direkt fénydus história. Hiába, van még humor, van még kedély a színügyerekben, azt a teremburáját neki. — Elvégre azért van bizottság. — hogy olykor-olykor beszéltesse magáról. Most beszéltem. A színház tájkán egyenesen kacaj-tenger hullámozik, a tagok kétszáz év óta nem nevettek ilyen egészségesen, mint most. Egyik-másik epés színész már el is képzelte, hogyan osztanának ki például egy-egy darabot a derék, szép, öreg, kedves, naiv színügyerek.

A Halló című vígjáték főszerepét, Szelistyei huszár főhadnagyot például kifogástalanul eljátszáná Bánó ur, mivel ő egy szép, derék magyar ember. A kutyamosót egy hamisítatlan aktív bakának adták oda, a valószínűség kedvéért, Rettegthy Margit szerepét elvállalná, mondjuk, Lipthayné, a Császár Kamillát Niczkyné Ilona. Vidor József helyett beállítanák Bokros elvársat, az összes eddig megírt drámáival együtt.

A mozikirály című operettecske bizottsági összeállításban így festene: Mzikirály: Sándor Alfréd; Mozi gyöngye: Nagy Sándor. — Mozi áldozata: Fazekas, Valdemár Psylander: Nyulassy, Janka: Egyed Lenke, Náci: Csizyk.

Nem volna utolsó dolog a katonadolog új szereposztása sem. Őrnagy: Brüncsi, direkt erre a szerepre szerződött, zászlós: „Mehet az eleje!” Mehet az eleje: Cserényi Adél, A tangót táncolnák: Vajda Ilonka és Vidor, Első kínai: Lengyel Menyhért, második kínai: Próféta. Nép: kínai felkelés.

Táncos szerepek eljátszására csak László Lászlót alkalmaznák. Igaz, hogy ő nem tud táncolni, de az nem baj. Majd megtanulná idővel. Tenoristának beállítanák Doktor Jánost, mivel neki nincs hangja, de legalább énekelni se tud. Baritonista szerepeket kizárólagossági joggal csak Vidornak szabad játszani. Ha megbetegszik, akkor Fenyő. — Anyaszerepeket megvesztegető fürgeséggel játszaná Tisza Karola, az ő helyét betölttenék egy nyugdíjazott kardaloslóval. Ez oly erkölcsös volna, hogy no!

Hogy ehhez mit szólna a közönség? Semmit. Egyszerűen nem járnának színházba.

A Reggel telefonszámai:
Kiadóhivatal 114.
Szerkesztőség . . . 315.

Az Apolló mozgószínházban

1914. évi febr. hó 2-án és 3-án:

A KINETOFON Edison remeke: Beszélő mozgóképek

a huszadik század legnagyobb csodája. A kép mozog, életlenül beszél, énekel és muzsikál.

Őfelsége a király

Edison kinetofonjáról elragadtatásában következőképen nyilatkozott:

„Hiszen ez maga az élet! „Ez a találmány óriási!” „Hihetetlen!”

„Akár még egy óráig is, elhallgattam volna, oly nagyszerű és hatalmas!”

Küldjék Edison urnak üdvözlőmet és köszönetemet az élvezetért.

Naponként 4 előadás

d. u. 4, 6, 7 és 9 órákor.

Az összes ülőhelyek számozva vannak.

Páholyülés 5 kor., Fenntartott hely 4 kor., Zsölye 3 kor., Tálalásszék 2 kor., Zártszék 1 kor

Jegyek előre válthatók Lövy József Fia Utódai könyvkereskedésében és az Apolló kép-színház pénztáránál.

APOLLO
nagy mozgószínház,
WEIDLICH-palota

Műsor január hó 31., és febr. 1-én

A kalandornő hálójában

Párisi történet 3 felv.

Helydrak a rendezesek.

Szezón

Január.

31. Izt. ipartársulat bálja.

Február,

1. Dr. Halasi Béla előadása.
1. Dr. Karczag Lajos előadása.
1. A keresk. iskola koncertje.
8. Birkózó-verseny a Koronán.

Az ipartársulat bálja.

Holnap szombaton este tartja idei táncmulatságát a miskolczi egyesült izt. ipartársulat. Erre a táncmulatságra nagyban folynak az előkészületek nemcsak Miskolczon, hanem az egész vármegyében is. Így bizonyosra vehető, — hogy ez lesz az idei szezon leg-sikerültebb farsangi bálja.

A rendezőség Neumann Adolfiné úrnővel az élen már teljesen elkészült a rendezés előmunkálataival s a legnagyobb siker reményében indulnak neki a holnapi mulatságnak.

HIREK.

— Személyi hír. Vadnay Tibor dr. vármegyei főjegyző, aki a napokban a budapesti közigazgatási tanfolyamon előadásokat tartott, ma délután visszaérkezett Miskolcra.

— A képviselőház ülése. A képviselőház mai ülésének napirendjén csak a Házhoz intézett kérvények szerepeltek. Az ülésen Szász Károly elnökölt. Szász Pál jegyző ismertette a kérvények egy részét. A napirend tárgyalását ezzel elvégezte a Ház. Szünet után Mihályi Péter jelentette a háznak, hogy Bethlen István gróf Cernin gróf bukaresti követ minapi nyilatkozata ügyében holnap interpellálni kíván. Tisza István miniszterelnök indítványozza, hogy a horvát regnikoláris bizottság nyolc tagját is holnap válasszák meg. Az indítványt elfogadták, mire az ülés déli tizenkét óra után véget ért.

— Áthelyezés. A máv. telepi állami óvoda látogatottságára való tekintettel a vallás- és közoktatásügyi miniszter új második óvónői állást rendszeresített. Ennek az állásnak a betöltésére Berser Olga leordinaei óvónőt Miskolcra helyezte át.

— Az igazságügyi bizottság ülése. Budapestről jelentik: A képviselőház igazságügyi bizottsága id. Erdély Sándor elnöklete alatt ma délután öt órakor ülést tartott, melyen Balogh Jenő igazságügyminiszter is jelen volt. — Az ülésen dr. Hantos Elemér képviselő tartott szakszerű beszédet az új választójogi rendszerrel kapcsolatban a külföldi választójogi rendszerekről.

— Előadás a madárvédelemről. Érdekes előadást tartott ma délután félhat órakor a városháza nagytermében Kóncs Sándor tanár a hazai madárvédelemről. Az előadáshoz szükséges vetítőlemezeket a budapesti Állatvédő Egyesület kölcsönözte. Kóncs Sándort a szép számu hallgatóság lelkesen megélejtezte.

— Edison újabb sikere. Tegnap mutatják be a kassai Nemzeti Színházban Edison szenzációs találmányát, a Kinetofont. A közönség minden egyes szám után lelkesen ünnepelte a technika e legújabb csodáját. A Kinetofon igazgatósága a miskolczi rendezőség kérésére megeendte, hogy a 2, 3, 4 és 5 koronás helyeken féláru gyermek és diákjegyek adassanak ki a délutáni 4, fél 6 és 6 órai előadásokhoz. Az előadás-hét kép fog bemutatásra kerülni, többnyire zene- és énekszámok és egy drámai jelenet is a Faustból. A műsor teljesen azonos avval, melyet Ischlben a királynak is bemutatottak, amely felől ő feltevé a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott. Miskolczon február hó 2. és 3-án délutánonként 4 előadásban az Apolló színházban lesz bemutatva. — Jegyek előreválthatók Löwy József és fia utódai könyvkereskedésében. Telefon 156.

— Bál ingek, keztyűk és nyakendők a legdivatosabb kivitelben a legjutányosabb árakban a Zsornaféle férfitáncraktárban, Miskolcz-Széchenyi utca 20. szám alatt szerezhetők be.

SZÍNHÁZ.

Színházi műsor:

Szombat: Pygmalion, vigjáték.

Vasárnap: Kornewillei harangok, operette.

Hétfő: Pygmalion, vigjáték.

PYGMALION

Vigjáték öt felvonásban
Irtá: Bernard Shaw.
A miskolczi színházban
bemutatták péntek este

Ahogy a kopott kordina beszalad a zsiórpádlásba, valami bizarr szituáció tárul a közönség elé. A színpad sötét és úgy tetszik, mintha nagy, nehéz messzi ködök uszkálnának. Egy pillanatra lomhaság ül meg a rivaldát. Künn, a sejtelmes kulisszák mögött egyszerre csak misztikus, félelmet gerjesztő égi háború zeng, olykor-olykor reflektorláng villámlik bele a vastag levegőbe és valahol megered a könnyű zápor. Megriadt, agyonázott emberek futárcznak a színen és egy ódon templom árkádjai alatt találnak menedéket. Aztán megindul a drámai cselekmény. Egy pilanatra előbukkan a felületes, gyönyörű, parfümös élet: elegáns

dámák kiáltoznak kocsis és autó után. A domináló elem azonban a kismizett szerencsétlenek. — Egy zagyva, egymásra nézve teljesen idegen tömeg verődik össze. Mind más-más ideológiában él, mind más-más ideálokért hevül, de védelmet keresnek és ebben az emberi megnyilatkozásban egyformák. Beszélgetnek, bosszankodnak, idegeskednek. — Csak egy ember fölényes és nyugodt, csak egy ember tudta megtartani contenance-t: Henry Higgins filológiai tanár. Fanatikusan jegyzi a szedett-vedett társaság tagjainak a kiejtését. Majd jön egy szutykos, primitív, maszatos külvárosi virágárusleány, aki összevész egy szeleburdi emberrel. A leány artikulálatlan hangokat hallat, bög, káromkodik és ezzel magára vonja az absztrakt elméletekkel foglalkozó tanár figyelmét. A böles, kissé cinikus tanár érdeklődése teljesen a rongyokba csavart szemetes leány felé fordul, nagyszerű studiumot lát a leányban és szorgalmasan lejegyzí, amit mond. Eliza azt hiszi, hogy titkos rendőrral került össze, tiltakozik a rajta esett sérelem ellen, felelősségre vonja a tanárt, hogy mit akar tőle, ő becsületes és jó teremtés. Az eső eláll, a társaság szétrebben, csak Higgins, Eliza és Pickering ezredes maradnak a színen. Most jön egy kis lehetetlenség: Higgins tanár éppen Indiába akart utazni Pickering felkeresésére. Pickering pedig Indiából jön direkt Higginshez. Nagyszerű. Ilyen a véletlen. A tanár megszidja a leányt, hogy ne beszéljen olyan csúnyán, hisz a világ legszebb nyelvét bírja, azt, amelyen Shakespeare írt és beszélt. Végül pénzt ad neki. Függöny.

Ez az első felvonás. Ami ezután történik, a tanár grandiózus munkája, aki fogadásból — angol-amerikai módra — a kelemetlen, klocakában hentergő, csunya lányból hercegnőt farag. Megtanítja egy túlfinomodott kulturájo, kezes, kívánatos dámat farag belőle. A nevelés eredményét csak nagy részletekben élvezi a közönség. Eliza a harmadik felvonásban már ragyogóan szép. Suhogó selyemben, divatos, elegáns ruhában jelenik meg. Még groteszk, még ki-kütközik belőle az ősi mi-voltja, de a szézületes iv, melyben idáig lendült, világítóan ég mögötte. Higgins tanár a negyedik felvonásban megnyerte a Pickeringgel kötött fogadást: Eliza, mint hercegnő, kiállotta a próbát, elhitték róla, hogy vérbeli, született brit arisztokrata családból származik.

Egyszer megjelenik Elize apja, Doolittle szemetes kocsis és viszásköveteli a tanártól a leányát. Nem kapja. Később pénzt kér. — Doolittle ur csak mellékfigurája a vigjátéknak. Igazi egyéniség. — Mindent magaalotta filozófiai magaslátról szemlél, különös morált hirdet, lehiggadt, nyugodt és a burzsoá társadalom törvényeit egyszerűen fumigálja. Sham mindenik darabjában van egy ilyen excentrikus figura, egy olyan valaki, aki bizonyos viszonylatokban az író képviseli. Az orvosok című színjátékában a festő áll rokonságban Shaw impresszionista ideológiájával.

Az ötödik felvonásban kezdődik az igazi drama. A tanárban éppen úgy, mint a thhetetlen bábbá törpített leányban, akitől elvették az eredi énjét és egy idegen morált oktrojáltak reá, felébred az igazi érzés: a szerelem lángja bizsergeti az emberpár szomorú szívét. Higgins nem élettelen masszát lát Elizában, az agyagba lélek költözött, beleszeret és megelevenedik előtünk a mythológia, modern hurokon variálva, élesebb szövel, hozzáknkszólobb hangokon...

A vigjáték fő női szerepét Császár Kamilla játszotta. Komoly ambícióval készült a szerepre, a mi meg is látszott. Megértette az író intencióját és értékes alakítást produkált. Ez a szerep próbára teszi a színészi kvalitást. Császár Kamilla bebizonyította, hogy nagy skálájú színész, aki ha akar, tud. Higgins tanár ugyancsak nehéz, fárasztó és nagy, előzetes szorgalmat igénylő szerepét Vidor József játszotta bravurosán — bravuroskodás nélkül. Fenyő Emil eltalálta a hangot és kedélyesen, stílusosan, vidáman játszott. — László Gyula elsőrangú volt. Kiseb szerepeikben kifogástalanok voltak. Vajda Ilonka, Niczkyné, Cserényi Adél, Dolly Juliska, Lipthay, Doktor és Hegedüs. (k. k.)

— A színházi bérlők szives ügyelmébe! Tisztelettel felkérem a nagyérdemű színházi bérlőközönséget, hogy február hó 3. 4., és 5-én, kedden, szerdán és csütörtökön a bérletösszeg esedékes harmadik részletét a színházi irodában délelőtt 11 óráig és délután 5 óráig kifizetni sziveskedjék Kiváló tisztelettel Palágyi Lajos színgazgató.

LEGUJABB!

Tisza

a román komité tagjaihoz.

Budapestről jelentik. Tisza István gróf miniszterelnök ma levelet intézet a román komité tagjaihoz, melyben holnap délutánra értekezletre magához kéréte őket.

15000 méter

sima és Klasse selyemmaradék 4 m tertől f-felé — a legujabb színekben

még eddig nem létezett árban!

Megtekinthető úgy a kirakatokban, mint az üzletben
Molnár és Weisz cégnél
Széchenyi-utca 49/b. sz.

Házvezetőnőre
ha szüksége van hirdessen
A Reggelben

Vasuti menetrend.

1. A vonatok indulása Miskolczi személypályaudvarról.

— Érvényes 1913. évi október 1-től. —

Budapest felé.	
Éjeli személyvonat	12.57
Éjeli személyvonat	2.25
Éjeli gyorsvonat	3.04
Reggeli személyvonat	6.10 perc
Délelőtti gyorsvonat	9.40
" gyorsvonat	10.40
Délutáni személyvonat	12.35
" személyvonat	2.53
" személyvonat	3.37
Este gyorsvonat	6.28
" gyorsvonat	7.08
" tv. sz.	8.40
Kassa felé.	
Reggeli személyvonat	6.35
Délelőtti gyorsvonat	10.31
Délutáni személyvonat	12.05
Délutáni gyorsvonat	5.12
Este személyvonat	6.42
Éjeli személyvonat	1.34
Éjeli gyorsvonat	1.48
Éjeli tv. sz. sz.	3.54
Szerencs felé.	
Délelőtti személyvonat	11.03
Délutáni személyvonat	3.31
Délutáni tv. sz. sz.	5.56
Este vegyesvonat	7.18
Éjeli személyvonat	3.33
Reggeli személyvonat	6.33 perc
Szerencs felé:	
Reggeli személyvonat	7.42
Délelőtti gyorsvonat	10.56
Délutáni személyvonat	1.37
Délutáni személyvonat	4.25
Este gyorsvonat	6.00
Este személyvonat	6.06
Éjeli t. v. szem. száll.	11.06
Éjeli személyvonat	3.41
Reggeli személyvonat	6.12
Éjeli személyvonat	9.50
Mezőcsát felé.	
Reggeli vegyesvonat	7.06 perc
Délutáni személyvonat	12.35
Délutáni személyvonat	4.52
Este személyvonat	7.18
Edelény-Szendrő felé Miskolczi pályaudvarról.	
Reggeli vegyesvonat	6.07 perc
Délelőtti motorvonat	10.40
Délutáni vegyesvonat	1.44

2. A vonatok érkezése Miskolczi személypályaudvarra.

Budapest felől.	
Reggeli személyvonat	5.54
Délelőtti v.-vonat (Hatvanból)	8.50
Délelőtti gyorsvonat	10.20
Délelőtti gyorsvonat	10.49
Délelőtti személyvonat	11.46
Délutáni gyorsvonat	12.56
" személyvonat	1.29
" gyorsvonat	4.55
" gyorsvonat	5.46
Este személyvonat	9.13
Éjeli személyvonat	1.14
" gyorsvonat	1.39
" személyvonat	3.12
Kassa felől.	
Reggeli tvsz. (Forrócsanakról)	6.39 perc
Reggeli személyvonat	9.16
Délelőtti gyorsvonat	10.30
Délutáni gyorsvonat	2.59
Délutáni személyvonat	3.09
Este gyorsvonat	6.58
Éjeli tvsz. sz.	12.09
Éjeli személyvonat	1.52
Éjeli gyorsvonat	2.53
Szerencs felől.	
Reggeli tv. szem. száll.	7.19 perc
Délelőtti gyorsvonat	9.26
" személyvonat	10.21
Délutáni személyvonat	12.14

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy ez idén nagymennyiségűt

Arad-hegyfajai faiborokat
 vásároltam és azt módomban álló módon árban árusítani.
 Utcai kimérésre 1 liter 80 fill.
 Kerli bor 64 fill.
 Azonkívül árusítok más fajta borokat is.
 Nagyobb mennyiségnél engedmény. Tisztelettel
Groszvirth Simon
Tetemvár 8. sz. at

Most jelent meg!
Juhász Árpád:
Gobelin
 (Novellák).
Ára 2 kor. 50 fillér.
 Kapható minden könyvesboltban

Asszonyok és férfiak
 ujság. árusításhoz
 magas százalékkal felvételnek
Groszmann Jágó
 hirlap-irodájában (Sőtét-kapu sarok.)

Apró hirdetések

Minden szó 6 fillér. — Kövér betűs 12 fillér. Legkisebb hirdetés ára 10 szóig 60 fillér.

Levélbélyegeken
 is lehet az apróhirdetéseket árát mellékelni, de nagyobb összeg esetén célszerű ajánlván küldeni a levelet. Beérkezett ajánlatokat a kiadóhivatal bármely címre továbbítja, ha a hirdető e célra megfelelő postadíjat mellékel.

Egy szoba,
 konyha, fűskamarából álló fűskamarából álló lakás Szentgyörgy-utca 24. szám alatt azonnal kiadó. 212

Különféle.
Egy 2 szoba, konyha és előszobából álló lakást május 1 re keresek.
 Lehetőleg a Fő-utca környékén. Cím Fischer Dezső Major-u. 25.

Házaspár
 magas fix fizetéssel újságárusításra felvétetik. Jelentkezni lehet Groszmann Jágó irodájában.

Csinos földszintes
 ház a város legszebb helyén (kerttel, vízvezeték villanyvilágítás, veranda) adómentes eladó. — Cím a kiadóban.

1914. évi május hó 1-re
 egy modern 3 szobás lakást keresek. Ajánlatok kéretnek a kiadóhivatalba.

Boltok a Weidlich-udvarban.

Gondos Sándor hölgyfodrászat, hajmosás, készhajmunka	Nagy és Kristyán kenyérgyári és péksü emény elárulásiás.	CZIKÓ ISTVÁN szűcsáru üzlete	Groszman Gáspár cipőgyári raktár.	Gottlieb Dezső tej, tea, kávé mérés és bufett.	PESTI és FEJÉR művirág s női kalap	Osztrovszky raktára. Zongorát elad, becsese réll, átalakít, javít hangol és bérbead.
Gondos Sándor uri borbély Modern berendezés és jó kiszolgálás.	Weisz Teréz gőzmosoda és vegytisztító létesítést felvételi helye.	Szendrei Lajos cipész 1914. február 1-től.	Földes Gusztáv Írógépraktár és másolóintézet.	Gottlieb Dezső Tejcsarnok	CZIKÓ ISTVÁN szűcs műhely	Kiadó!

Elegáns ujdonságok
**BÁL-és ESTÉLYI-
 CIPŐKBEN.**

TURUL CIPŐ GYÁR R.T.
 A MONARKIA LEGNAGYOBB CIPŐGYÁRA.

Fiókraktár: **Miskolcz.**

Széchenyi utca 39. szám.

20.000 PÁR HETI GYÁRTÁS.

130 SAJÁT FIÓKTELEP.

KLEIN ÉS LUDVIG

KÖNYVNYOMDA ÉS KÖNYVKÖTÉSZEZ

Telefonsz. 114. □ **MISKOLCZ** □ Hunyadi-u. 2.

Készülnek izléses, modern kivitelben és olcsó árakon:

Báli és lakodalmi meghívók
 Eljegyzési értesítések,
 Levélpapírosok és borítékok
 Falragaszok, körlevelek

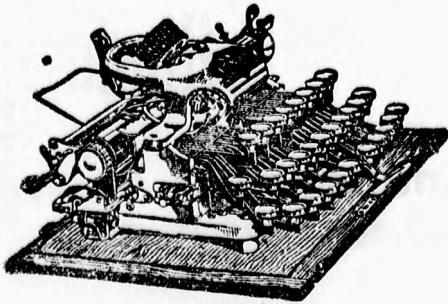
Árjegyzékek, röplapok
 Névjegyek, gyászjelentések
 Könyvek, füzetek
 Ujságok, diszmunkák

és egyéb könyvnyomdai és könyvkötészeti munkák.

**Felsőmagyarország legszállítóképesebb
 könyvnyomdája és könyvkötészete.**

Legújabb rendszerű amerikai IRÓGÉPEK látható irással!

KÉT ÉVI JÓTÁLLÁS!

„Weltblick.“ Ára 220 korona.

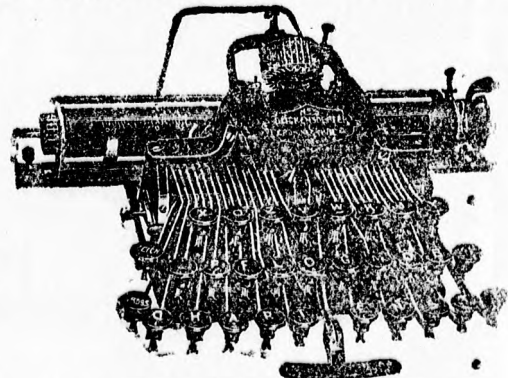
Főelőnye: Az írás gyors elsajátítása. — Szalag nélküli berendezés. — Sokszorosítás.

Több mint **160.000** darab van forgalomban.

Ára 220 korona

5. sz. 290 korona.

Ugyanazt a munkát végzi, mint a 6—700 K-ás írógép.

5. sz. minta. Ára 290 korona.

Megrendelhető és megtekinthető Klein és Ludvig cégnél Miskolcz, Hunyadi-utca 2. szám.

Klein és Ludvig, Miskolcz